

Pedagogisch beleidsplan van Tineke Spoelstra

Eksterstrjitte 25

9271 CX De Westereen

Inhoudsopgave

	Pagina
1. Voorwoord	3
2. Berne-opfang It Boefke	4
3. Visie	5
4. De opvoedingsdoelen	6
4.1 Waarborgen van emotionele veiligheid	6
4.2 Ontwikkeling van persoonlijke competentie	7
4.3 Ontwikkeling van sociale competentie	9
4.4 Overdracht van waarden en normen	9
5. De werkwijze	11
5.1 Groepssamenstelling	11
5.2 Dagindeling	12
5.3 Openingstijden	12
5.4 Voeding	12
5.5 Slapen	13
5.6 Ziekte	12
5.7 Activiteiten buiten Berne-opfang It Boefke	13
6. Contact met ouders	14
6.1 Intake en plaatsing	14
6.2 Wenperiode	14
6.3 Contactmomenten	14
6.4 Evaluaties	15
6.5 Oudercommissie	15
7. Kwaliteit en organisatie	16
7.1 Leiding en personeel	16
7.2 Vervanging, ondersteuning, stagiaires	16
7.3 Meldcode	16
7.4 Signalering van bijzonderheden in de ontwikkeling	17
7.5 Voorschoolse Educatie	18
7.6 Tweektalige kinderopvang	20
7.7 Verzekeringen	20

1. Voorwoord

Mijn naam is Tineke Spoelstra en ik woon samen met mijn man en drie kinderen in Kollumerzwaag. Ik heb 10 jaar werkervaring als peuterleidster op een peuterspeelzaal. Daarnaast heb ik gewerkt als tutor van een groep peuters die extra ondersteuning in hun ontwikkeling konden gebruiken.

Het werken met kinderen is mijn absolute passie, het starten van een eigen dagverblijf een langgekoesterde droom. Na vele ervaringen elders te hebben opgedaan en mijzelf goed te hebben verdiept in wat ik precies zou willen ben ik Berne-opfang It Boefke gestart.

Berne-opfang It Boefke bevindt zich in een voormalig politiebureau. Het is een kinderdagverblijf met BSO dat zodanig is ingericht, dat het een huiselijke en gezellige sfeer heeft. Er zijn meerdere hoekjes gecreëerd waarin de kinderen afzonderlijk van elkaar kunnen spelen of juist samen. De hele ruimte straalt warmte en rust uit. Omdat alle ruimtes binnen het kinderdagverblijf erg groot zijn, hebben de kinderen ook letterlijk alle ruimte om te spelen, te rusten en te eten. Naast de huiselijkheid staan beweging en natuur voorop.

In de buitenruimte van Berne-opfang It Boefke bevindt zich dan ook een grote speel en ontdek tuin, die aangelegd is met natuurlijke, houten elementen. Zo zijn er houten stapstenen gemaakt waar de kinderen heerlijk overheen kunnen springen en staat er een houten speelhuisje. Verder is er een watertafel, een zandbak en een afgebakende ruimte om met karren te kunnen rondrijden. Tot slot is er in de tuin van Berne-opfang It Boefke een moestuin, waar we samen naar hartenlust kunnen tuinieren!

2. Berne-opfang It Boefke

2.1 Wat is Berne-opfang It Boefke.

Berne-opfang it Boefke biedt kleinschalige kinderopvang. Berne-opfang It Boefke werkt met vaste gezichten op de groep. Ook heeft elk kind zijn of haar eigen mentor.

Berne-opfang It Boefke is een kleinschalig kinderdagverblijf voor kinderen in een combinatiegroep van 0-12 jaar en BSO van de leeftijd 4-12 jaar.

3. Visie

Berne-opfang It Boefke is gericht op het individuele kind. Ieder kind is uniek, heeft zijn eigen behoeften en ontwikkelt zich in een eigen tempo. Basis hiervoor is dat het kind veiligheid en warmte ervaart. Van hieruit kan het nieuwe ervaringen opdoen en verder groeien in zijn of haar zelfvertrouwen en zelfstandigheid. Vooral buiten in de natuur liggen kansen om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren. Door buiten te zijn doen kinderen meer zintuiglijke prikkels op en doen ze op intensere wijze ervaringen op. Binnen spelen de kinderen met een gevarieerd en uitdagend aanbod van speelgoed van natuurlijke materialen (hout). Op deze manier probeer ik binnen en buiten met elkaar te verbinden.

Zo wil ik kinderen in Berne-opfang It Boefke zowel binnen als buiten laten ontdekken en leren.

Doelstelling is professionele opvang aan kinderen in de leeftijd van 0 tot 12 jaar aan te bieden waarbij het individuele kind centraal staat. Dit doen wij in een veilige, warme en huiselijke omgeving. Kwaliteit van zorg en begeleiding staan hierbij centraal.

Om een goede kwaliteit te kunnen waarborgen is een duidelijk pedagogisch beleid van belang. Ik vind het belangrijk om naar ouders en anderen duidelijk te maken wat mijn manier van werken met kinderen is. Ik hoop dan ook dat het pedagogisch beleid er toe bijdraagt dat de kinderen met een gerust hart aan mij worden toevertrouwd.

4. De opvoedingsdoelen

In Berne-opvang It Boefke wordt er gewerkt volgens de vier opvoedingsdoelen van professor M. Riksen-Walraven. Deze doelen worden door de overheid gehanteerd om te komen tot verantwoorde kinderopvang. Het gaat om de doelen: het waarborgen van emotionele veiligheid, het ontwikkelen van persoonlijke competenties, het ontwikkelen van sociale competenties en de overdracht van normen en waarden. In de volgende hoofdstukken worden de vier opvoedingsdoelen nader toegelicht uitgewerkt. Berne-opvang It Boefke houdt zich aan de regels van de wet kinderopvang (IKK)

In dit hoofdstuk zal verder beschreven worden hoe deze opvoedingsdoelen toegepast worden in Berne-opvang It Boefke.

4.1 Waarborgen van emotionele veiligheid

Ieder kind is uniek en ontwikkelt zich op zijn of haar eigen manier, mits het zich veilig voelt in zijn omgeving. Het is belangrijk, dat hierop wordt ingespeeld, zodat er een vertrouwensband met het kind kan ontstaan, waardoor het kind de kans krijgt te gaan ontdekken en op onderzoek uit te gaan.

In Berne-opvang It Boefke ben ik als leidster het vaste gezicht samen met nog 4 dames. Ik ben er altijd en dit biedt vertrouwen, veiligheid en houvast voor de kinderen. Ouders en kinderen kunnen hierdoor een band met mij opbouwen. Zo ken ik de wensen en behoeftes en weet ik hoe ik het beste kan reageren en/of omgaan met ieder kind. Als een kind bijvoorbeeld aan het begin van de dag altijd weer even moet wennen, ben ik daarvan op de hoogte en kan ik het even bij me op schoot nemen om het gerust te stellen. Daarna kan het kind dan lekker gaan spelen met de andere kinderen. Het is belangrijk om in het contact met de kinderen responsief te zijn, goed te luisteren en op passende wijze te reageren. Dit zal de vertrouwensband versterken en het kind het zo belangrijke veilige gevoel geven.

Er wordt in Berne-opvang It Boefke gewerkt volgens een vast dagritme. Door te weten wat er komt, wordt kinderen rust geboden en voor een veilig gevoel gezorgd. Als ondersteuning worden hierbij dagritme kaarten gebruikt van het project Sanglesrige (dit zijn programma's in het Fries). De kinderen zien steeds op elke kaart, wat er al gebeurd is en welke activiteiten nog zullen volgen. Ter ondersteuning worden hierbij vaste rituelen gebruikt, zoals samen het liedje "smakelijk eten" zingen voordat we gaan eten.

Voor kinderen zijn vaste rituelen gedurende de hele dag heel belangrijk. Hierdoor weten ze wat er gaat komen. De herkenbare en vertrouwde volgorde biedt hen houvast, wat zorgt voor een veilig gevoel. Zo verloopt het halen en brengen in Berne-opvang It Boefke volgens een vast patroon: de kinderen worden begroet met: "Wat fijn dat je er bent" en "Wat heb je allemaal mee?". Na kort met de ouders gesproken te hebben, volgt er een duidelijk afscheidsmoment, wat ook elke keer weer op dezelfde wijze verloopt.

Voor de BSO kinderen geldt dit ook, we begroeten de kinderen met "Wat heb je beleefd op school?", "Wat heb je op school gedaan?". Als de BSO kinderen hun verhaal hebben gedeeld kunnen ze speelgoed en spelletjes uit de kast kiezen. Deze kast is alleen voor de BSO kinderen in de leeftijd 4 tot 8 jaar. Zo hebben de BSO kinderen hun eigen hoekje met verschillende materialen en ervaren ze hun eigen stukje op de dagopvang. Dit biedt kinderen rust en vertrouwen.

Berne-opvang It Boefke gebruikt een app, waarin staat wat we die dag hebben gedaan of wat er speelt. Ook kunt u als ouder de uren en contactgegevens inkijken. Op deze manier zijn de ouders ook op de hoogte van alle gebeurtenissen. Wanneer er bijzonderheden zijn. Hierdoor sluiten de werelden van het kind in de opvang en thuis goed op elkaar aan.

Dit zal een veilig gevoel bij het kind ondersteunen.

Vanwege het kleinschalige karakter van de opvang in Berne-opfang It Boefke, zijn er vaak bekende leeftijdsgenootjes op vaste dagdelen. Kinderen kennen elkaar hierdoor meestal heel goed en dit biedt een sfeer van vertrouwen en veiligheid.

De ruimtes in Berne-opfang It Boefke zijn overzichtelijk en kindvriendelijk ingericht, zodat kinderen zich er veilig voelen. De indeling staat vast en zal niet geregeld gewijzigd worden. Deze voorspelbaarheid biedt rust. Wanneer een kind weet waar alles ligt, zal het vertrouwen krijgen, zich veilig voelen en op onderzoek durven gaan.

Voordat het kind bij Berne-opfang It Boefke komt, kom ik als vaste leidster op huisbezoek. Hierdoor kan ik het gezin leren kennen en zij mij. Wensen, gewoontes en bijzondere behoeftes kunnen dan uitgewisseld worden. Ook de mogelijkheden voor een passende wenperiode komen dan aan bod: een goed begin biedt de kans meteen een goede band met elkaar op te bouwen, wat ten goede komt aan de emotionele veiligheid van een kind.

4.2 Ontwikkeling van persoonlijke competentie

Persoonlijke competentie duidt op persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

Het is belangrijk te kijken naar wat elk kind nodig heeft en daar op in te spelen. Ieder kind ontwikkelt zich in zijn of haar tempo. Als vaste leidster ken ik ieder kind goed en weet ik wat het nodig heeft. Ik kan materiaal aanbieden, dat net een beetje moeilijker is, dan waar het kind al zelfstandig mee speelt, waardoor het op zijn eigen niveau uitgedaagd en op passende wijze gestimuleerd wordt. Zo geef ik bijvoorbeeld regelmatig een puzzel die meer stukjes heeft dan de laatste puzzels die het kind gemaakt heeft. De eerste keer doen we het dan samen, daarna lukt het misschien al zelfstandig.

De ruimte in Berne-opfang It Boefke is veilig en speels ingericht, zodanig dat de kinderen volop de mogelijkheid hebben om te ontdekken. Ook heeft Berne-opfang It Boefke sinds januari 2016 een babygroep gecreëerd. Baby's houden van rust, reinheid en regelmaat terwijl een peuter houdt van vrijspelen. Omdat het voor een peuter nog moeilijk is om rekening met elkaar te houden is dit een mooie oplossing. Heel vaak kan dit samen worden gevoegd, maar soms is het ook fijn dat je je met de baby's even kunt terug trekken, waar het wat rustiger is. En met twee leidsters op de groep is dit prima te realiseren.

De opvang biedt hierbij geschikt spel- en speelmateriaal voor de leeftijdsgroep van 0 tot 12 jaar. Dit materiaal ondersteunt verschillende ontwikkelingsgebieden, zoals lichamelijke ontwikkeling, verstandelijke-/taal ontwikkeling en sociale ontwikkeling. Berne-opfang It Boefke werkt ook met het thema Poppen en krobben.

Hier in staat beschreven wat ik kan aanbieden voor de doelgroep kinderen van 0 tot 2 jaar. In deze map kun je activiteiten, rituelen, liedjes, en leesboeken terug vinden passend bij het thema. Zo kan ik ook inspelen op de ontwikkelingen van kinderen van 0 tot 2 jaar.

Voor baby's kan er middels een kleed op de grond een speciaal plekje gevormd worden, waar ze met verschillend speelgoed kunnen spelen: speelgoed dat de zintuigen prikkelt, waar ze in kunnen knijpen, naar kunnen kijken en waar ze geluidjes uit kunnen horen. In de ruimte staat ook een box met speelgoed voor de baby's, verder zijn er twee wipstoelen.

Voor de grotere kinderen zijn er vaste hoeken, zoals een poppenhoek, bouwhoek, beweeghoek en creatieve hoek; in de poppenhoek zijn poppen, een bedje, kinderwagen en er is een keukentje. Hier kunnen de kinderen rollenspellen doen, zoals "vadertje en moedertje". In de bouwhoek kunnen kinderen met duplo en blokken bouwen, dit

stimuleert samenspel en de fijne motoriek. Voor het ondersteunen van de motorische ontwikkeling is er een beweeg hoekje. Daar is voor peuters een kruiptunnel te vinden, waar ze heerlijk door heen kunnen kruipen.

Wanneer de BSO kinderen (van 4 tot 12 jaar) hun verhaal na school hebben gedeeld kunnen ze speelgoed en spelletjes uit de kast kiezen. Deze kast is alleen voor de BSO kinderen in de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Zo hebben de BSO kinderen hun eigen hoekje met verschillende materialen zoals lego, Playmobil enz. en ervaren ze hun eigen stukje op de dagopvang. Buiten kunnen de BSO kinderen voetballen, de dieren verzorgen, hutten bouwen en tuinieren; zo valt er voor hen ook buiten veel te beleven en wordt de grove motoriek extra gestimuleerd.

De grove motorische ontwikkeling zal verder ondersteund worden door buiten te rennen, klauteren, rollen en op de fietsen en karren rond te rijden. Verder lenen de houten stapstenen in de tuin zich, om overheen te lopen en te springen. Tenslotte is er een creatieve hoek. Omdat de creatieve ontwikkeling vaak wordt vergeten, neemt deze een belangrijke plaats in bij Berne-opvang It Boefke. Dit hoeft niet altijd in knutselvorm of met een specifiek doel te worden opgezet, maar het is juist de creatieve ontwikkeling van het kind zélf wat Berne-opvang It Boefke wil stimuleren. Aan de grote tafel kan er onder andere gekleurd, geverfd en gekleed worden. Klein materiaal en scharen, lijm en prikpenen staan hoog, kinderen moeten hier eerst om vragen, dit is vanwege de veiligheid. Kinderen kunnen door het knutselen hun fantasie kwijt en ontwikkelen de fijne motoriek. De werkjes en creaties van de kinderen krijgen een mooi plekje in de opvang zodat iedereen ze kan zien.

In de buitenruimte zijn een zandbak en watertafel te vinden, zand en water prikkelen de fantasie en fijne motoriek.

Voor de taal- en denkontwikkeling wordt in Berne-opvang It Boefke de Methode Sanglesrige en Uk en Puk gebruikt. Er worden hierbij verschillende thema's aangeboden, zoals bijvoorbeeld de seizoenen. We zingen dan liedjes en lezen boekjes van dit betreffende thema. Verder wordt er tijdens de tafelmomenten veel gesproken over persoonlijke gebeurtenissen van de kinderen. De jongste kinderen die net kunnen zitten, zitten dan in de zit-verkleiner en beleven dit ook mee. Daarnaast leren kinderen door middel van imitatiegedrag van zowel mij (als volwassene op de groep) als van leeftijdsgenoten.

Het meeste speelmateriaal in de opvang is in lage kasten geplaatst, zodat de kinderen er zelf bij kunnen. De kinderen leren op deze manier zelf te kiezen en te pakken, dit vergroot hun zelfstandigheid. Speelmateriaal voor grotere kinderen met kleinere onderdelen, staat voor de veiligheid hoger opgesteld.

In Berne-opvang It Boefke zijn op de verschillende dagdelen vaak bekende leeftijdsgenootjes aanwezig. Juist omdat de kinderen elkaar goed kennen weten ze van elkaar wat ze kunnen en leuk vinden. Hierdoor gaan ze in hun spel vaak door, waar ze de vorige keer gebleven waren, waardoor het niveau van het spel verhoogt. Zo hebben ze misschien de ene dag met duplo gespeeld en een mooi huis gemaakt, om vervolgens de dag daarna verder te kunnen gaan door het uit te breiden met mensen, tuin, etc. Ze hoeven niet meer af te tasten wat de ander leuk vindt, maar weten dit al van elkaar en spelen verder.

Naast het feit dat kinderen van elkaar leren in spel, ondersteunen ze elkaar ook in zelfstandigheid. De oudere kinderen geven jongere kinderen het voorbeeld in bijvoorbeeld het zelfstandig aantrekken van de jas, het zelf eten of het zindelijk worden. Wanneer een ouder kind naar de WC gaat, kijken de jongere kinderen mee en willen dit misschien ook al wel eens proberen.

4.3 Ontwikkeling van sociale competentie

Dit begrip omvat sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld zich in een ander kunnen verplaatsen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. Een kind in een groep kan ervaren hoe het is om samen met andere kinderen te spelen en elkaar te helpen. Het leert rekening met de ander te houden en ontdekt, dat "samen dingen doen" leuk is.

Als vaste leidster van Berne-opfang It Boefke, zorg ik ervoor dat de kinderen leren samen te spelen in kleine groepjes, zoals bijvoorbeeld in de bouw- en poppenhoek. Door hen in hun spel te ondersteunen, ondervinden de kinderen hoe fijn het is om samen te spelen en hierbij ook rekening met elkaar te houden. Deze ondersteuning uit zich door de kinderen te leren aardig tegen elkaar te doen (bijvoorbeeld door te vragen, ook met een bepaald stuk speelgoed te mogen spelen in plaats van het af te pakken), te delen (bijvoorbeeld om de beurt) en samen te ontdekken (iedereen mag meedoen). Kinderen hebben hierbij steeds grenzen nodig voor wat wel of niet mag en ze weten dan, dat ze zich hierbinnen vrij kunnen bewegen. Zo zijn "elkaar geen pijn doen" en "niet tegen elkaar schreeuwen" voorbeelden van afspraken, waar we ons allemaal aan houden. Ik geef de kinderen de mogelijkheid, om binnen de gemaakte afspraken zelf oplossingen te vinden en keuzes te maken in hun contact met anderen. Wanneer dit tot conflictjes leidt, probeer ik het de kinderen eerst zelf te laten oplossen. Mocht dit niet lukken dan zal ik hen hierbij helpen. We kijken dan samen wat ieder graag zou willen en bedenken dan met elkaar een goede oplossing. Zo kan het zijn, dat ieder kind graag met dezelfde auto wil spelen, een andere auto erbij pakken die erop lijkt, kan dan een oplossing zijn. Daarna kunnen kinderen verder in hun spel.

Door op juiste wijze met elkaar om te leren gaan, voelt ieder kind zich gerespecteerd. Als vaste leidster zorg ik ervoor, hierbij steeds het goede voorbeeld te geven in het contact naar elkaar toe en geef de kinderen complimentjes voor hun positieve gedrag door dit steeds weer te benoemen.

Naast de mogelijkheden om in kleine groepjes te spelen, zorg ik ook voor groepsactiviteiten. De ruimte biedt hier voldoende mogelijkheden voor. Zo gaan we gezamenlijk aan tafel eten en drinken. We proberen deze momenten zoveel mogelijk met de hele groep te beleven, dus de allerjongste kinderen zitten in de stoelverkleiner aan tafel en soms eet een baby een fruithapje mee op schoot. Ik probeer tijdens deze momenten de kinderen bij elkaar te betrekken door gesprekjes te voeren en dit ook te stimuleren tussen de kinderen onderling. Dit geldt ook voor de BSO kinderen, wanneer zij uit school komen zorgen we ervoor, dat zij deel uitmaken van de groep. Ook zij kunnen dan vertellen, bijvoorbeeld wat ze op school beleefd hebben.

Verder biedt de binnenruimte mogelijkheid tot gezamenlijk 'gymnastieken/bewegen' en de buitenruimte tot samen buitenspelen. In de tuin bevindt zich een moestuin, waar we met elkaar kunnen tuinieren en ons kunnen verwonderen over de kleine beestjes die er zijn en de plantjes die er groeien! Daarnaast gaan we geregeld wandelen met de hele groep of maken een uitstapje naar de bakker in de buurt. Hierbij hebben we vaste afspraken en rituelen, die we als groep allemaal kennen. Zo ontstaat het gevoel: "wij horen bij elkaar en doen dit altijd zo".

4.4 Overdracht van normen en waarden

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen, de 'cultuur', eigen te maken van de samenleving waarin zij leven. Op die manier kunnen ze hier later in de maatschappij op een juiste wijze mee om gaan. Berne-opfang It Boefke biedt een bredere samenleving dan het gezin. Kinderen komen zo in aanraking met verschillende uitingen van de cultuur die bij onze samenleving hoort.

In Berne-opfang It Boefke zijn normen en waarden heel belangrijk. Het wil zeggen hoe we hier met elkaar omgaan. Als vaste leidster van Berne-opfang It Boefke leer ik de kinderen dat er regels en rituelen zijn: wat hoort wel en wat hoort niet.

Er gelden een paar belangrijke afspraken, die we met elkaar gemaakt hebben. Het is bewezen dat wanneer er samen met de kinderen regels opgesteld worden, dit beter gaat werken in de praktijk. Voor mijn gevoel versterkt het ook de band die we met elkaar ontwikkelen. Een paar belangrijke regels zijn: *geen speelgoed afpakken* en *elkaar geen pijn doen*. Deze vaste 'huisregels' worden consequent en eenduidig toegepast en de leiding zorgt er steeds weer voor dat de regels worden uitgelegd en wat er wordt verwacht van het kind. Verder mag elk kind zijn wie hij of zij wil zijn. Kinderen mogen hun grenzen aangeven. Wanneer een kind ergens echt niet aan mee wil doen, dan hoeft dat ook niet.

Als vaste leidster geef ik hierbij zelf het goede voorbeeld. Daarnaast zal ik, wanneer een kind moeite heeft zich te houden aan de regels, eerst vertellen wat het gewenste gedrag van het kind hoort te zijn. Als het kind dit daarna opvolgt, zal ik een beloning in de vorm van een compliment geven, door te benoemen dat het nu heel goed gegaan is en dat ik dat heel fijn vind. Naast het belonen zal ik het gedrag van de kinderen, wanneer ze echt niet luisteren, corrigeren. In Berne-opfang It Boefke krijgt een kind in dat geval eerst twee waarschuwingen en bij de derde keer een time out. Het kind wordt dan op een stoeltje gezet en moet daar dan even blijven zitten. Na een paar minuten vraag ik het kind waarom het op het stoeltje moest zitten en vertel ik wat het gewenste gedrag van het kind hoort te zijn. Meestal wordt dit aangenomen door het kind. Mocht dit niet het geval zijn, dan herhaal ik wat ik van het kind verwacht en zal aangeven dat het nog even moeten blijven zitten totdat het kind weer kan luisteren.

Als leidster zorg ik ervoor dat ook de baby's betrokken worden bij het spel en het contact met de andere (oudere) kinderen. Door samen met de baby te kijken naar het spel, te benoemen wat er gebeurt en oogcontact te maken, horen ze er ook echt bij. Tijdens verschoonmomenten zorg ik voor oogcontact, ik benoem alle handelingen en vertel wat ik ga doen. Oudere peuters en BSO kinderen worden betrokken bij deze momenten als ze dit leuk vinden. Zij mogen me helpen en ik zorg ervoor door de handelingen te verwoorden dat de kinderen ook echt in contact komen met elkaar.

In Berne-opfang It Boefke vieren we ook feesten met bijbehorende rituelen. We leven in een multiculturele samenleving waarin allerlei verschillende feesten en rituelen plaatsvinden. Berne-opfang It Boefke wil hier zeker op gepaste wijze inspelen. Mochten er kinderen zijn met een andere culturele achtergrond, dan moeten deze feesten ook gevierd kunnen worden. Mits dat binnen Berne-opfang It Boefke mogelijk is.

Voor het tijdsbesef wordt aandacht besteed aan de seizoenen als thema. Daarnaast worden feesten als Sinterklaas, Kerst, Pasen, Vader- en Moederdag en de eigen verjaardagen in ieder geval gevierd in Berne-opfang It Boefke.

De genoemde feesten worden volgens bekende rituelen gevierd. Bij een verjaardag van een kind komt de ouder langs om samen met ons de verjaardag te vieren: er wordt gezongen en op muziekinstrumenten gespeeld. Tevens wordt de taart met (nep)kaarsjes uitgeblazen en het kind mag de traktatie aan alle kinderen uitdelen.

5. De werkwijze

In dit hoofdstuk wordt beschreven op welke manier Berne-opvang It Boefke te werk gaat.

5.1 Groepssamenstelling

Er wordt tijdens de opvang gebruik gemaakt van twee groepsruimtes, met daarbij - een combinatiegroep van maximaal 16 kinderen KDV en BSO - een BSO-groep van maximaal 16 kinderen BSO. De samenstelling van de groepen wisselt soms, de leeftijden en het aantal kinderen per dagdeel variëren. Als het totale aantal kinderen 16 of minder is kunnen basis groepen worden samengevoegd tot 1 combinatiegroep, waarbij de vaste leidsters de opvang zullen leiden. Berne-opvang zorgt er hierbij voor, dat voor alle kinderen en ouders duidelijk is tot welke basisgroep/ruimte een kind per dag behoort. In de agenda wordt per dag voor ieder BSO-kind aangegeven in welke groep het wordt opgevangen. Hierbij geldt, dat de jonge kinderen (0-4) in principe de combinatiegroep als basisgroep hebben en de oudere (BSO) kinderen (4-12) de BSO-groep. Afhankelijk van de grootte van de groepen kan hier van afgeweken worden. De groepsruimten zijn vlakbij elkaar gelegen. Er wordt met vaste leidsters gewerkt, waardoor het overzichtelijk is voor kinderen en ouders. Vanwege bovengenoemde wisseling in de samenstelling van de groepen, zal steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de leidster-kind ratio. Met behulp van kindplanner en 1ratio.nl wordt steeds bekeken, of het aantal kinderen met bijhorende leeftijden door 1 of meer leidsters opgevangen kan worden. Er wordt hierbij voldaan aan het "vaste gezichten criterium" voor kinderen tot 1 jaar, door er altijd voor te zorgen dat één van de vaste leidsters van het kind aanwezig is.

De stamgroepen verblijven tijdens bepaalde momenten in een gezamenlijke ruimte bijvoorbeeld tijdens de VSO, denk aan broertje/zusjes. Het welzijn van de kinderen vindt Berne-opvang It Boefke heel belangrijk en hoe fijn is het om samen te zijn als gezin. Ouders worden bij de kennismaking met de opvang hiervan op de hoogte gesteld en stemmen hier expliciet mee in. Voor beide groepen zijn afzonderlijke leidsters verantwoordelijk. De kinderen weten welke leidster voor welke groep verantwoordelijk is. Een kind behoort met vragen dan ook in eerste instantie naar de verantwoordelijke leidster van de groep te gaan. De groepen ondernemen waar mogelijk wel activiteiten in de gezamenlijke ruimte (open deur beleid).

Vanwege bovengenoemde wisseling in de samenstelling van de groepen, zal steeds gehandeld worden volgens de wettelijke richtlijnen voor wat betreft de leidster-kind ratio. Met behulp van kindplanner en 1ratio.nl wordt steeds bekeken, of het aantal kinderen met bijhorende leeftijden door 1 of meer leidsters opgevangen kan worden. Er wordt hierbij voldaan aan het "vaste gezichten criterium" voor kinderen tot 1 jaar, door er altijd voor te zorgen dat één van de vaste leidsters van het kind aanwezig is.

Drie uursregeling

Drie uursregeling. Tijdens vastgestelde uren zal mogelijk afgeweken worden van de leidster-kind ratio, waarbij ervoor gezorgd wordt dat er nooit minder dan de helft van het aantal benodigde leidsters op de groep is, zal er ten minste door één andere volwassene ondersteuning geboden worden door aanwezig te zijn op de locatie. Dit kan door een vaste vrijwilliger en leidster tijdens de momenten worden gewaarborgd. Op de volgende dagen en uren zal de regeling toegepast worden en wordt er mogelijk afgeweken van de leidster-kind ratio: Op maandag, dinsdag, woensdag, donderdag van 13.30 tot 14.10. Dit omdat er twee scholen in het dorp aanwezig zijn met verschillende breng- en haal tijden.

Tijdens de breng tijden hoeft de drie uurs regeling niet te worden toegepast, maar wel bij de haal tijden. Er zit namelijk een tijdsverschil in van 30 minuten. Bij voldoende

aanmeldingen voor de vrijdag kan de drie uursregeling eventueel ook worden toegepast van 13.30. tot 14.10. Aan ouders wordt dit actief gecommuniceerd, zodat voor hen inzichtelijk is wanneer de regeling wordt toegepast en hoe de inzet van de leidsters op die momenten geregeld is.

Opendeuren beleid

Opendeuren beleid in Berne-opfang It Boefke werkt als volgt; Nadat ieder kind aan het begin van de opvang in de eigen basisgroep ontvangen is, kan het zelf kiezen, in welke ruimte het gaat vertoeven. Want hoe kan het zijn om met je broertje /zusje in contact te blijven op de opvang. Berne-opfang It Boefke zorgt in deze situaties voor, dat de leidster-kind ratio klopt op locatieniveau en terug te voeren is naar de geldende leidster-kind ratio voor elke afzonderlijke groep.

Extra dagdelen

Bovengenoemde werkwijze geldt ook voor verzoeken van ouders voor het afnemen van extra dagdelen buiten het afgesloten contract. Steeds zal gekeken worden of er mogelijkheden zijn waarbij de leidster-kind-ratio (PKR) zal worden geraadpleegd. Het rooster van aanwezige kinderen en leiding wordt per dag nauwkeurig bijgehouden zodat dit ook inzichtelijk is. Doordat gewerkt wordt met vaste gezichten op de groep zal bij afname van extra opvang altijd een voor het kind vertrouwde leidster aanwezig zijn en voor kinderen tot 1 jaar het vaste gezichten criterium gehanteerd worden.

5.2 Dagindeling

De dagindeling wordt aan de hand van dagritmekaarten duidelijk aan de kinderen getoond en opgevolgd, met als doel het voor de kinderen overzichtelijk te maken, wat we steeds gaan doen.

De dagindeling van Berne-opfang It Boefke ziet er als volgt uit:

6.30 uur tot 8.30 uur	Vrij spelen.
8.00 uur	De VSO/BSO kinderen naar school brengen.
8.30 uur tot 9.00 uur	Voorlezen.
9.00 uur tot 9.30 uur	Een beweeg activiteit. creatieve activiteit
9.30 uur	Fruit eten, verzorgd door Berne-opfang It Boefke.
10.00 uur tot 11.00 uur	Buiten spelen.
11.00 uur tot 11.25 uur	Vrij spelen, opruimen.
11.30 uur	Tafel dekken.
11.45 uur	Lekker eten verzorgd door Berne-opfang It Boefke
12.30 uur	De kleine kinderen op bed brengen.
12.30 uur	Mogen de andere kinderen tv kijken
13.00 uur	Een knutsel activiteit ondernemen of buiten spelen.
13.40/14.10 uur	De BSO kinderen van school halen.
14.30 uur/15.00 uur	Thee, ranja en fruit of koekje, chips, nootjes
15.45 uur tot 16.30 uur	Vrij spelen of wandelen. Creatieve activiteit BSO
16.30 uur tot 17.00 uur	Spelletjes.
17.00 uur tot 17.45 uur	Tafel dekken en klaarmaken van het warm eten wat door ouders is mee gegeven, gezamenlijk eten en opruimen.
18.00 uur	gesloten.

Het dagritme wordt flexibel gebruikt. Als kinderen bijvoorbeeld leuk en ontspannen bezig zijn wordt hiervoor extra tijd geboden. De overgangen tussen de verschillende momenten worden benoemd. Hierdoor krijgt iedere activiteit voor de kinderen een duidelijke start en einde en wordt de situatie voor kinderen inzichtelijk. Met behulp van de dagritmekaarten wordt dit ondersteund.

Zelfstandigheidscontract

Er wordt met de ouders van BSO kinderen overlegd, wat hun kind zelfstandig kan en mag, bijvoorbeeld alleen van school komen, met vriendjes spelen, alleen naar huis gaan etc. Deze afspraken worden vastgelegd in een zelfstandigheidscontract en aangepast, wanneer een kind aan meer zelfstandigheid toe is.

5.3 Openingstijden

Berne-opvang It Boefke is geopend van maandag tot en met donderdag van 6.30 uur tot 18.00 uur.

Vrijdag van 6.30 uur tot 17.00 uur.

5.4 Voeding

In Berne-opvang It Boefke wordt vers fruit en brood samen aan tafel gegeten, dit vinden we heel belangrijk. De kinderen kunnen zelf kiezen wat ze die dag willen en kunnen eten. Vanaf de leeftijd van 1½ jaar zorgt Berne-opvang It Boefke voor het eten, flesvoeding en luiers geven de ouders zelf mee.

5.5 Slapen

In Berne-opvang It Boefke is een vaste slaapkamer waar 6 kinderen kunnen slapen. Ieder kind heeft zijn eigen bedje en slaapspullen, maar ook zijn eigen slaapritme. Ik pas mij hierbij aan de kinderen aan: het ene kind slaapt kort en het ander kind slaapt langer. Ik vind het belangrijk dat elk kind krijgt wat het nodig heeft: wanneer een kind behoefte heeft om te slapen dan is dit mogelijk. Voor baby's wordt in nauw contact met de ouder gezorgd dat, indien wenselijk, het slaapritme aansluit bij het ritme van thuis. Bij het halen en brengen wordt deze informatie samen met de ouder besproken.

Oudere kinderen gaan mee in het ritme en kunnen tijdens het slapen van de jongste kinderen andere activiteiten ondernemen. Ook heeft Berne-opvang It Boefke buitenbed bedden.

5.6 Ziekte

In Berne-opvang It Boefke volgen we het protocol, dat wanneer een kind hoger dan 38,5 °C koorts heeft, de ouder verzocht wordt het zieke kind op te halen, zodat het kind in zijn veilige omgeving beter kan worden en andere kinderen niet kan besmetten.

Mocht het kind thuis al ziek zijn dan wordt verwacht van de ouders, het zieke kind thuis te houden. Berne-opvang It Boefke heeft in de protocollenmap een overzicht waarin alle ziektes staan beschreven die voorkomen in de leeftijd 0 tot 4 jaar. Mocht er een besmettelijke kinderziekte heersen, dan worden alle ouders op de hoogte gebracht. Voor het toedienen van medicijnen tijdens de opvang, wordt eerst samen met de ouders een medicatieverklaring ingevuld en ondertekend.

5.7 Activiteiten buiten Berne-opvang It Boefke

In Berne-opvang It Boefke maken wij geregeld kleine, dagelijkse uitstapjes, zoals naar de boerderij, naar de bakkerij op de hoek aan de Leeuwerikstraat, naar de groenteboer in het centrum of naar het hertenkamp om de hertjes brood te geven. Ter ondersteuning zal de vaste vrijwilliger of een stagiaire hierbij aanwezig zijn.

Jaarlijks organiseert Berne-opvang It Boefke een grotere activiteit, zoals een ouderavond, bezoek aan de Bibliotheek of een "dagje uit". Voor dit laatstgenoemde uitstapje zullen andere volwassenen, zoals ouders en de vaste vrijwilligster of stagiaires, ondersteuning bieden. De oudercommissie zal betrokken worden bij het organiseren van deze momenten.

6. Contact met ouders

Berne-opfang It Boefke heeft als missie op persoonlijke wijze om te gaan met de ouders en de kinderen. Het contact met elkaar vindt Berne-opfang It Boefke heel belangrijk. Met persoonlijk contact en aandacht voor het kind biedt Berne-opfang It Boefke een veilige leer- en ontdekplek.

6.1 Intake en plaatsing

Berne-opfang It Boefke staat voor een veilig gevoel bij het kind. Wanneer ouders de opvang bekeken hebben en geïnteresseerd zijn, ga ik als leidster ook op huisbezoek bij hen, zodat ik het gezin kan leren kennen en zij mij. Wensen, gewoontes en bijzondere behoeftes kunnen dan uitgewisseld worden. Ook worden tijdens dit intakeproces concrete afspraken gemaakt over de opvang en wenperiode van het kind. Bij de intake krijgen de ouders informatie over de website en kindplanner, Met daar in alle afspraken die gelden in Berne-opfang It Boefke. Ze worden gewezen op het klachtenrecht en op de functie van de oudercommissie. Ook worden ze gewezen op het pedagogisch beleidsplan en het inspectierapport waarvan een actuele versie op de website is te vinden.

6.2 Wenperiode van het kind

Berne-opfang It Boefke hanteert voor het KDV een wenperiode, waarbij de ouders eerst een uurtje mogen "meedoen", zodat ze kunnen ervaren hoe het gaat in Berne-opfang It Boefke. Daarna kan het kind bijvoorbeeld twee uurtjes alleen komen spelen, zodat het kind verder kan wennen. Elk kind heeft zijn eigen behoefte en Berne-opfang It Boefke vindt het belangrijk hieraan tegemoet te komen. Het wennen is dan ook een individueel proces en in overleg met de ouders zal tussentijds steeds weer bekeken worden, in welk tempo en op welke manier het wenproces het beste verder kan verlopen voor hun kind. In Berne-opfang It Boefke vinden we het uiteraard ook voor BSO kinderen belangrijk dat ze zich snel thuis voelen. Als een kind voor het eerst op de BSO komt, is er een dagdeel dat ze kunnen kennismaken met de opvang en de leidsters en kinderen die aanwezig zijn. De wenmiddag duurt altijd twee uurtjes. In de groep wordt het kind door de vaste leidster geïntroduceerd en daarna stellen de kinderen zich voor. Het kind wordt (door de kinderen) wegwijs gemaakt in de opvang en het krijgt de tijd, langzaam te wennen aan de leidster, de kinderen en gewoontes en afspraken die in de opvang gelden. Afhankelijk van het verloop hiervan, worden de afspraken omtrent het wennen eventueel herzien: het is immers een individueel proces.

Als een kind doorstroomt vanuit de dagopvang naar de BSO, kent het kind alle kinderen en de leidsters al en is de ruimte van de opvang bekend: het is immers 1 groep waarin de opvang plaatsvindt.

6.3 Contactmomenten

Berne-opfang It Boefke vindt het contact met ouders heel erg belangrijk, het vormt de basis van ons handelen. In het belang van het kind is een goede communicatie tussen ouders en verzorgers en mijzelf als vaste leidster een pré.

Berne-opfang It Boefke heeft contact met ouders tijdens het brengen en halen van hun kind: er wordt gevraagd naar het welzijn van het kind en er worden eventueel wederzijds vragen gesteld. Door middel van een app kunnen ouders lezen wat de kinderen die dag hebben gedaan, wat ze hebben gegeten en welke bijzonderheden er zijn. Dit doet Berne-opfang It Boefke tot de leeftijd van 12 jaar. Daarna wordt er een collage gemaakt van knutselwerken, foto's en verhaaltjes: alles wordt in een map bijgehouden, zolang het kind op Berne-opfang It Boefke blijft en daarna wordt het meegegeven aan het kind en de ouders.

Elk kwartaal krijgen ouders en verzorgers een nieuwsbrief mee. Hierin wordt vermeld, wat de activiteiten van Berne-opfang It Boefke zijn geweest, wat er nog komen gaat en ander actueel nieuws. De website van Berne-opfang It Boefke is altijd up to date met veel informatie. Regelmatig worden foto's van de kinderen aan de ouders en verzorgers gemaild. Verder kunnen ouders en verzorgers met Berne-opfang It Boefke een afspraak maken als zij vragen, zorgen of mededelingen hebben.

Jaarlijks organiseert Berne-opfang It Boefke activiteiten, zoals een ouderavond of een uitstapje naar de boerderij.

6.4 Evaluaties

Na 6 weken opvang vindt er een evaluatiegesprek plaats met de ouders. Er zal dan besproken worden, hoe de opvang de eerste periode verlopen is. Daarna zal ieder jaar een oudergesprek volgen, om het welbevinden van het kind in de opvang te bespreken. Hiervoor wordt, afhankelijk van de leeftijd van het kind, gebruik gemaakt van de observatiemethode Zo ben ik (0-4 jaar)

Ook op andere momenten kan ik, bij eventuele zorgen, de kinderen observeren, om te weten hoe hun ontwikkeling verloopt. Ik maak hierbij gebruik van de methode "Observatie en spelbegeleiding", hier heb ik certificaten voor behaald. Ik kan zo nodig extra ondersteuning bieden op de volgende ontwikkelingsgebieden:

1. Lichamelijke ontwikkeling (motoriek);
2. Sociaal- emotionele ontwikkeling;
3. Cognitieve ontwikkeling; (rekenen, taal)
4. Creatieve ontwikkeling;
5. Ontwikkeling van identiteit en zelfvertrouwen.
6. Bewegen staat centraal (door middel van bewegingsmateriaal wil ik met de kinderen van 0-4 jaar elke dag extra bewegen).

Overdracht Basisschool.

Als het kind vier jaar wordt, krijgt de ouder een overdracht van de opvang naar school mee.

Dit formulier is samengesteld door de gemeente en in samenwerking met school en opvang.

Met goedkeuring van de ouders wordt dit formulier overgedragen aan school

Berne-opfang It Boefke heeft twee keer per jaar een warme overdracht over het kind met school. Dit gebeurt ook altijd in overleg met de ouders.

6.5 Oudercommissie

Berne-opfang It Boefke stelt een oudercommissie samen door ouders actief te benaderen met de vraag of ze mee willen denken in de oudercommissie. De oudercommissie moet uit minimaal 2 (bij voorkeur 3) ouders bestaan. Deze commissie mag advies uitbrengen over elk voorgenomen besluit van de opvang, zoals het pedagogisch beleid, algemeen beleid op het gebied van opvoeding, veiligheid en gezondheid, de openingstijden, ect. Voor vragen over een oudercommissie kunnen ouders contact opnemen met de leidster van Berne-opfang It Boefke. De oudercommissie bestaat uit drie personen namelijk Monique de Bruin, Marijke Jagersma en Marijke Feenstra

Ook heeft de oudercommissie een onafhankelijk mailadres gemaakt zodat ouders neutraal advies of mededelingen kunnen delen met de oudercommissie.

7. Kwaliteit en organisatie

7.1 Leiding en personeel.

Als vaste leidster van Berne-opvang It Boefke heb ik, Tineke Spoelstra, een SPW 3 opleiding met goed gevolg afgerond. Ook heb ik verschillende cursussen gedaan; zo bezit ik certificaten van "Spelbegeleiding", "Observeren van kinderen", "Een jongen is geen meisje", "De piramide training" en van de "Raak training" omtrent kindermishandeling. Tenslotte beschik ik over een geldig kinder-EHBO diploma.

Ik heb meer dan 10 jaar ervaring in het werken op een peuterspeelzaal. Daarnaast heb ik peuters gestimuleerd die extra ondersteuning nodig hadden in hun ontwikkeling.

De vaste leidsters beschikken ook over een geldige SPW3 opleiding en een geldig EHBO opleiding. In 2020 is 'De taal f' behaald en hebben we een diploma 'Baby op de groep'.

Door het jaarlijkse Scholings aanbod zullen alle leidsters ook alle andere cursussen gaan volgen, zo kunnen we de kinderen steeds gericht stimuleren in hun ontwikkeling. Selma de Haan is als vaste leidster op dinsdag, woensdag en donderdag aanwezig. Ze heeft zelf kinderen, Tess en Chris Zijlstra.

Femke de Vries is vaste leidster op de KDV op maandag, dinsdag en vrijdag heeft een kindje genaamd Jinte Slagter

Gretha Hoekstra heeft een kindje Jonathan en is het vaste gezicht op BSO in Berne-opvang It Boefke.

Irma Bouma is de vaste invalkracht in Berne-opvang It Boefke.

7.2 Vervanging, ondersteuning, stagiaires

Berne-opvang It Boefke heeft een paar vaste vervangers die gebeld kunnen worden bij ziekte, zij hebben ervaring en de juiste diploma's.

In Berne-opvang It Boefke komt geregeld een vaste vrijwilliger, Yvonne Veurman. Zij heeft jarenlange ervaring met het werk op een peuterspeelzaal en zal ons ondersteunen tijdens diverse werkzaamheden, zoals samen eten, creatieve activiteiten met de kinderen doen en uitstapjes maken naar de groenteboer, de bakker of de boerderij. Als vrijwilliger staat zij nooit alleen op de groep.

Tot slot zijn er met regelmaat stagiaires in Berne-opvang It Boefke. De opvang is een erkend stagebedrijf, aangesloten bij SBB. Als praktijkopleider leiden wij studenten van de helpende welzijnsopleiding Friese Poort in Leeuwarden op in de praktijk. Dit houdt in, dat we gedurende de stageperiode instructies en begeleiding geven op de werkvloer, het leerproces van de stagiaire bewaken en sturen en begeleidings- of voortgangsgesprekken voeren met de stagiaire. Dit alles vindt plaats op iedere maandag en dinsdag, dan is de stagiaire 5 uren per dagdeel als ondersteuning aanwezig.

Taken die de stagiaire uit mag voeren zijn: ondersteunen bij het fruit eten en de broodmaaltijd, met grotere kinderen naar de WC gaan en peuters onder begeleiding van een pedagogisch medewerker verschonen. Verder wordt er verwacht dat de stagiaire ondersteuning geeft in het begeleiden en meespelen van activiteiten. Baby's worden uitsluitend door de pedagogische medewerker verzorgd, zoals de fles geven en verschonen. De stagiaire is te allen tijde boventallig.

7.3 Meldcode

In Berne-opvang It Boefke is een meldcode voor kindermishandeling aanwezig, waarin een protocol is vastgelegd die (aantoonbaar) gevolgd wordt in het geval van een (vermoeden) van kindermishandeling en of/ seksueel misbruik. Dit vermoeden kan betrekking hebben op de thuissituatie van het kind of op de opvangsituatie. Deze meldcode ligt ter inzage voor ouders op Berne-opvang It Boefke.

7.4 Signaleren van bijzonderheden in de ontwikkeling

Ontwikkelingsgericht werken

In Berne-opfang It Boefke zorg ik voor een sfeer van warmte en veiligheid door als vaste en sensitieve verzorger aanwezig te zijn, goed te luisteren en adequaat te reageren op ieder kind. Vanuit deze veiligheid krijgt het kind de kans om te spelen, de wereld te ontdekken en zijn eigen grenzen te verleggen. Hierbij wordt rekening gehouden met de eigenheid van ieder kind. Ieder kind ontwikkelt zich op zijn eigen unieke manier, in zijn eigen tempo en interesses. Ik draag zorg voor het aanbieden van condities voor het spel en voor voldoende aanbod van activiteiten en spelmateriaal, dat bij de leeftijd en interesse van elk kind aansluit. Het speelgoed in Berne-opfang It Boefke is uitnodigend voor de fantasie en stimuleert verschillende aspecten van de ontwikkeling, zoals de lichamelijke ontwikkeling (fijne en grove motoriek), cognitieve en sociaal-emotionele ontwikkeling. Door op alle gebieden voortdurende uitdaging en vooruitgang te maken, zal uiteindelijk het zelfvertrouwen en de zelfstandigheid van kinderen groter worden. Ter ondersteuning hiervan wordt in Berne-opfang It Boefke gebruik gemaakt van de EES methode, een stimuleringsprogramma behorend bij Zo ben ik. Elke dag wordt zo extra stimulering en begeleiding geboden. Bijvoorbeeld: **Uitdagen**: ik zet speelgoed van het kind iets van het kind af zodat het zich daar naar toe moet bewegen om het te kunnen pakken. **Aansporen**: ik zeg tegen het kind "toe maar" of "probeer jij het maar".

Uitlokken: ik lok het kind uit door het achterna te zitten of iets af te pakken en kijken hoe het kind daar op reageert. **Voordoelen** en **nadoen**: ik zeg tegen het kind "doe mij maar na", "nou jij", "doe jij het maar", etc. Belangrijk bij het stimuleren is dat ik dit aanbied met veel enthousiasme. Het kind moet zien dat ik blij word van wat het kind doet, ik beloon door middel van klappen en lachen.

De eerdergenoemde ontwikkelingsgebieden worden middels deze methode op structurele en verdiepende wijze extra ondersteund en gestimuleerd. Achterstanden in de ontwikkeling van kinderen kunnen middels deze werkwijze zoveel mogelijk tegengegaan worden.

Observeren, signaleren

Twee keer per jaar wordt, op vaste momenten, een observatie uitgevoerd om een kind te volgen in zijn of haar ontwikkeling. Door deze werkwijze kunnen bijzonderheden tijdig gesignaleerd worden. Ieder kind zal geobserveerd worden door steeds dezelfde vaste leidster, de mentor van het kind. Al tijdens het intakegesprek wordt aan ouders vermeld, wie de mentor van hun kind zal zijn. In Berne-opfang It Boefke kan dit de ondernemer of een andere vaste leidster zijn. Deze mentor volgt de ontwikkeling van het kind, doet de observaties volgens het gekozen ontwikkelingsvolgsysteem en is altijd eerste aanspreekpunt voor de ouders en bij de BSO ook voor het kind.

Voor de observaties van de kinderen van 0 tot 4 jaar wordt gebruik gemaakt van het observatie methode Zo ben ik. Deze observatie gebeurt schriftelijk, elk kind krijgt zijn eigen boekje en zal worden uitgevoerd wanneer er twee leidsters op de groep zijn. Er is dan alle tijd voor zowel de observatie, als voor de andere aanwezige kinderen. Uit een eenmalige observatie kan blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

De ondernemer zelf heeft een training gevolgd en is ervaren in het op juiste wijze gebruiken en toepassen van beide bovengenoemde methoden en begeleidt het personeel hierin. Door met elkaar te overleggen en observaties van kinderen te bespreken, kan ook het personeel goed met deze methoden werken en zo ook als mentor bijzonderheden in de ontwikkeling van kinderen of andere problemen signaleren. Wanneer er vragen zijn over de methoden zelf of over de ontwikkeling van een kind, kan altijd de hulp van de pedagoog van team 050 Mara Bos ingeroepen worden. Uit een eenmalige observatie kan blijken, dat een kind achterloopt in een ontwikkelingsgebied. Dit is een signaal om het

kind extra in de gaten te houden. Omdat het kind jong is en de ontwikkeling nog kan variëren, worden in deze fase geen vervolgstappen ondernomen.

Begeleiding, vervolgstappen

Mocht na een tweede observatie de achterstand nog steeds aan de orde zijn en is er sprake van een sterker, alarmerender signaal, dan volgen verdere stappen. De mentor zal de aard van deze achterstand in kaart brengen om het kind daarna op passende wijze ontwikkelingsgericht te kunnen begeleiden. Dit kan, afhankelijk van de aard van de problematiek, met behulp van de pedagogische hulpmiddelen behorend bij de gebruikte observatiemethode. Ook kan in overleg met de pedagoog van team 050 een passend begeleidingsplan opgesteld worden. Om hier de juiste keuze in te kunnen maken, zal de pedagoog het kind observeren en zal zij, mede met behulp van de ervaringen van de mentor, een advies/een plan van aanpak, opstellen. Het effect van extra begeleiding en zorg wordt geëvalueerd, gebruikmakend van het observatie instrument. Op basis van deze conclusies wordt het plan van aanpak eventueel bijgesteld.

In het geval er externe zorgbegeleiding noodzakelijk is (doorverwijzing gebeurt altijd in overleg met de pedagoog van team 050) sluit de mentor zoveel mogelijk aan bij de zorg die extern geboden wordt. Indien mogelijk zijn er contacten met de externe zorgverlener (zoals bv. het consultatiebureau, de huisarts, fysiotherapeut, JGZ, logopedie en CJG).

Rol van de ouders

Tijdens het structureel volgen van de ontwikkeling van een kind worden de ouders steeds betrokken in het proces, er worden geen stappen ondernomen zonder medeweten en goedkeuring van de ouders. Ouders worden ook actief betrokken bij de aanpak van eventuele achterstanden.

Dit geldt ook voor een juiste overdracht naar de basisschool/BSO. Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal besloten worden of dit middels een koude (formulieren) overdracht zal verlopen, of middels een warme overdracht. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst.

7.5 Voorschoolse Educatie

Voorschoolse Educatie is een stimuleringsmaatregel van de overheid om preventief en actief onderwijsachterstanden bij jonge kinderen van 0 tot 4 jaar te voorkomen. Kinderen die voor de actieve stimuleringsmaatregel in aanmerking komen, omdat zij een risico hebben op onderwijsachterstand, worden doorverwezen door de GGD.

In de Toekomst bieden wij Voorschoolse Educatie aan middels het programma Uk & Puk. Dit is een gecertificeerd programma voor kinderen van 0-4 jaar, met als doel kinderen een brede start in het basisonderwijs te bieden om zo onderwijsachterstanden te voorkomen. Middels het programma Uk & Puk worden kinderen in hun ontwikkeling gestimuleerd door samen te spelen en te ontdekken en zo vaardigheden te oefenen op het gebied van spraak en taal, omgaan met gevoelens en omgaan met elkaar, bewegen en ervaren en ruimtelijk begrip. We vinden het belangrijk om zo alle jonge kinderen de kans te geven zich zo optimaal mogelijk te ontwikkelen en hen spelenderwijs een goede start te kunnen geven, samen met kinderen die niet direct een (risico op) onderwijsachterstand hebben.

Bij alle activiteiten, behorend bij een 6-wekelijks thema, wordt de pop Puk betrokken. Puk is de hele dag in de speelruimten van ons opvang aanwezig en doet mee met de diverse activiteiten. Deze activiteiten horen bij thema's die dicht bij de belevingswereld van het kind staan. Puk speelt steeds een belangrijke rol in deze activiteiten, hij maakt iets mee dat de kinderen herkennen. Via Puk worden de kinderen betrokken bij een activiteit en uitgedaagd om mee te doen.

De activiteiten worden uitgevoerd in de verschillende speelruimten en de buitenruimte van Berne-opfang It Boefke. In de speelruimten zijn een aantal vaste hoeken: er is een poppenhoek, bouwhoek, beweeghoek en een creatieve hoek. Door de aanwezigheid van de verschillende speelhoeken zorgen we ervoor dat een kind de ruimte heeft om zelf te kiezen wat het wil en waar het mee wil spelen. Er is speelmateriaal aanwezig voor elke leeftijd en niveau, passend bij de verschillende ontwikkelingsfasen. In de creatieve hoek wordt gezamenlijk geknutseld. Buiten is er een zandbak, schommel, een waterbaan, een glijbaan, een moestuin, houten stapstenen en divers buitenspeelgoed.

Aan de hand van observaties met de methode Zo ben ik wordt de ontwikkeling van de kinderen nauwlettend gevolgd, waardoor de leidsters weten welke aspecten in de ontwikkeling nog extra gestimuleerd kunnen worden.

Ouders worden steeds betrokken bij de thema's en bijbehorende activiteiten die actueel zijn. Allereerst zijn ze door de aanwezigheid van pop Puk en de verschillende rollen die hij tijdens z'n belevenissen speelt vaak meteen op de hoogte van een nieuw thema. Verder zorgen we ervoor, dat ouders middels een nieuwsbrief extra informatie over het nieuwe thema ontvangen, met daarin beschreven welke activiteiten er rondom dit thema ondernomen gaan worden en wat de ouders thuis zelf kunnen doen om de (taal)ontwikkeling van hun kind extra te stimuleren. Er wordt dagelijks een verslag gemaakt, waarin beschreven wordt wat hun kind de betreffende dag gedaan heeft. Ouders zijn op deze manier goed op de hoogte en kunnen zo ook thuis verder ingaan op en aandacht besteden aan het actuele thema, wat versterkend zal werken op de ontwikkeling van het kind. Tot slot worden de observatiegegevens altijd met de ouders besproken, zodat zij ook inzicht hebben in de voortgang van hun kind in de verschillende ontwikkelingsgebieden.

Er wordt altijd gestreefd naar een doorgaande ontwikkellijn van het kind en in overleg met de ouders zal besloten worden of dit middels een koude (formulieren) overdracht zal verlopen, of middels een warme overdracht. Met name in geval van zorgen of bijzonderheden in de ontwikkeling is een warme overdracht gewenst. Met de basisschool in De Westereen is er een goed contact, waardoor er in de meeste gevallen sprake is van een warme overdracht. Middels het overdrachtsformulier geven ouders aan of ze wel of geen toestemming verlenen voor de overdracht van de gegevens aan de basisschool.

VE-geschoolde leidsters zorgen in dit hele proces voor een bewuste en planmatige aanpak in de activiteiten met de kinderen. Om te kunnen waarborgen, dat de kennis en vaardigheden van de leidsters op niveau blijft, wordt er jaarlijks met een opleidingsplan gewerkt, die actueel gehouden wordt.

7.6 Tweetalige kinderopvang

Als kinderdagverblijf in Friesland hebben we bijna altijd te maken met een twee- of meertalige situatie. De kinderen spreken Fries of Nederlands, soms een streektaal of een buitenlandse taal. Een tweetalige situatie is heel leuk en leerzaam voor kinderen. Uit onderzoek over de hele wereld blijkt dat een tweetalig kind er gemakkelijker meer talen bij leert. Ook bevordert het de cognitieve ontwikkeling van een kind.

Om de voordelen van meertaligheid zoveel mogelijk te benutten, is het goed om als kinderdagverblijf volgens een taalbeleid te werken. Omdat kinderen in een tweetalige omgeving moeten leren de talen van elkaar te scheiden, is het belangrijk dat je als pedagogisch medewerker consequent bent in je taalgebruik. Verder is het belangrijk dat er in de voorschoolse periode veel aandacht is voor de minderheidstaal, in ons geval het Fries. Friestalige kinderen krijgen zo een bredere basis in hun moedertaal, wat later ook weer ten goede komt aan de ontwikkeling van het Nederlands. Nederlandstalige kinderen leren er zo spelenderwijs een tweede taal bij.

Bij Berne-opfang It Boefke wordt al veel met taal gedaan. Het is dan ook een uitdaging hier nog bewuster mee om te gaan. Als opvang- en instructietaal zal Tineke zoveel mogelijk het Fries gebruiken. Yvonne Veerman biedt het Nederlands aan. Verder krijgt het Nederlands ook een plek in afgebakende activiteiten zoals tijdens zingen, taalspelletjes en in rollenspellen. Eventuele invalkrachten en stagiaires worden betrokken in het tweetalige aanbod.

Bij het traject krijgen we ondersteuning van het Sintrum Frysktalige Berne-opfang. Onze begeleidster Janny Posthuma komt regelmatig langs met materialen en tips. Ook observeert Janny onze werkwijze en geeft hier begeleiding in.

7.7 Verzekeringen

Berne-opfang It Boefke heeft alle ter zake doende verzekeringen afgesloten. Ouders zijn verplicht een AVP (Aansprakelijkheidsverzekering voor particulieren) af te sluiten. Als een kind schade veroorzaakt, valt dit onder de AVP van de ouders.